

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Людмил Любомиров Георгиев, почетен професор на НБУ и член на Настоятелството му, последна хабилитация в п.н. 3.7. Администрация и управление, назначен за член на научно жури със Заповед РД-38-697/09.12.2019 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“, за провеждане на конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“, по професионално направление 3.3 Политически науки (Регионално управление и политика), обявен в ДВ, бр. 93 от 26.11.2019 г. на кандидата - гл. ас. д-р Елена Ангелова Калфова-Войнова.

Представата за обемните граници на представените трудове съобразявам с изискванията на Закона за развитие на академичния състав. В този смисъл приемам за монографичен труд всеки с обем над 100 стр. и отговарящ на останалите условия за този вид научно произведение, а за студия – текст с обем между 20 и 99 стр., отговарящ на останалите изисквания за този вид академичен текст. Респективно за статия – обем до 19 стр. плюс всички останали изисквания за този вид труд.

I. Степен на изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ за научна област 3.3 Политически науки (Регионално управление и политика) от гл. ас. д-р Елена Ангелова Калфова-Войнова

Конкурсът за доцент по професионалното направление 3.3. Политически науки (Регионално управление и политика) е обявен по установения законов ред за нуждите на катедра „Публична администрация“ в Софийски университет.

Единствен кандидат по конкурса е гл. ас. д-р Елена Ангелова Калфова-Войнова. Представената документация по конкурса отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за приложение на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

II. Изследователска дейност и резултати.

За нуждите на конкурса д-р Калфова е представила:

Монографии	1
Студии	7 (вкл. 2 на англ. език)
Статии	5 (1 на англ. език)
Научни доклади	2 на англ. език
Участие в проекти	33
ВСИЧКО	15

а степен „доктор“.

1. Оценка на резултатите и приносите на кандидатката.

Оценка на приносите в монографичния труд:

Оценката на предложението монографичен проект води до открояването на следните приноси:

2. Изследвана е динамика в публичното управление на териториално ниво, прехвърлянето на правомощия от национално на наднационално и поднационално равнище и ефектът от тази дейност с предимствата и недостатъците му.
3. Анализирани са и са предоставени значими теоретични и практически изводи, касаещи конкретните политики в зависимост от пазара, държавата и гражданското общество.
4. Приложен е подход, съчетаващ институционализма и неoinституционализма с формирането и провеждането на публичните политики.
5. Дефинирани са и анализирани различните типове регионални институции и тяхното място в управленската система на държавата. Анализирани са факторите за неговото развитие и връзката основни фактори – тип на съществуващите регионални институции.
6. Изведена е специфична триада от критерии - ефективност, ефикасност и справедливост за определяне проблемите на регионалното развитие и теоретичните концепции, обясняващи спецификите на този процес.
7. Анализирани са етапите на развитие на регионалната политика на ЕС в контекста на изменението на целите, подходите, инструментите, системата за наблюдение и оценка, както и основните предпоставки за това.
8. Оценен е потенциалът на въведените регионални сдружения на общините и възможностите им да повлияят значително на управленската система и възможността да бъдат използвани като модел за организиране на управлението в различни публични сфери.
9. Направени са предложения за възможните бъдещи реформи на регионалното управление – както на институционалната му организация, така и на функционалните му характеристики.
10. Чрез приложеният сравнителен метод и методът на множествената линейна регресия, е показан общият ефект от въздействието на избраното множество фактори (независими променливи) върху зависимата променлива (индикатор за резултат от политиката).
11. Дефинирането на стр. 32 на пет типа регионализация и коментирането им е значима част от монографията с голям потенциал за по-нататъшно осмисляне.
12. Специално отделям приноса на авторката при разработването на темата за децентрализацията на управлението на териториално ниво в първа глава , с уговорката, че работата би спечелила още повече ако беше разгледана възможността

бившите окръзи да се използват за онова за което бяха създадени областите, за политическите причини поради които това не се случи, и беше свързано с огромни загуби на време и средства.

13. Като значим принос определям извършения множествен линеен регресионен анализ на факторите за регионално развитие за България на три нива – национално, областно и за област София

Забележки и предложения за усъвършенстване:

1. Въпросът за изграждането на управленска структура на ниво региони е тясно свързано с въпроса за значително намаляване на броя на общините, който е пропуснат да бъде анализиран.
2. Същото се отнася и за липсата на текст, касаещ процесът на глокализация, като развиващ се бързо и в съответствие с процеса на глобализация като създаващ съвсем нова форма на териториално сътрудничество, и нови условия за демократизация и икономически просперитет.

Оценка на приносите в останалите приложени публикации.

Публикациите извън монографичния труд (7 студии, 5 статии и два научни доклада) изнесени на международни конференции, изразяват концентрацията на вниманието на д-р Калфова за продължителен период върху определен обект и предмет на изследванията и, което показва изследователска упоритост, последователност и задълбоченост. Според приносите си те могат да бъдат групирани по следния начин:

1. (Публикации № 1, 5, 6, 11¹) Защитена е тезата, че изменението в системата на управление води до промяна в конкретното съдържание на регионална политика и обратното – изменението в целите и инструментите на регионалната политика може да доведе до изменение на институционалната система. Обоснована и защитена е необходимостта регионалното управление и регионалната политика да се разглеждат поскоро като единен обект на изследване именно поради неразривната им взаимна обусловеност.
2. (Публикации № 1, 11, 151) Оценена е зависимостта между развитието и изменението на регионалната политика и регионалното управление – част от цялостната тенденция за промяна на ролята и функциите на държавата и на начина на осъществяване на публичната власт.
3. (Публикации 1,2,5,6,9,10,11,15) Теоретично и практически са защитени зависимостите в триадата регионална политика – регионално управление и институционални реформи.
4. (Публикации 1,13) Теоретично и практическо оценяване на въздействията .
5. (Публикации 1,2,9,10,13) Разработване и апробиране на методика за оценка на регионалната политика.
6. (Публикации № 1, 6, 10, 11) Защитена е тезата, че конкретното съдържание на регионалната политика е резултат от взаимодействието между икономически и социални процеси, определящи спецификите на институционалната система.

¹ Според номерацията в списъка на публикациите предоставен от кандидатката.

7. (Публикации № 1, 2, 3, 4, 6, 8) Изведени са основните характеристики на прилаганата регионална политика в България. Анализирано е развитието на всички нейни елементи – цели, инструменти, подходи, система за управление. Нормативният анализ е комбиниран с емпирично изследване, за да се направи оценка на степента на постигане на целите на политиката. □
8. (Публикации № 1, 2, 4, 8) Особено ценно доказателство е, че постигнатите резултати не постигат дефинираните цели.
9. (Публикации № 1, 3, 6, 10) Доказана е значимостта на качеството на управление като основен фактор, равно значим с икономическите фактори за постигането на целите на регионалната политика в България.
10. (Публикации № 1, 9, 11, 13) Като резултат от предварително разработена теоретична рамка е осъществен сравнителен анализ на основните типове инструменти за оценка, като е определена тяхната приложимост спрямо регионалната политика, изведени са основните им предимства и ограничения.
11. (Публикации № 1, 5, 7, 14) Анализирана е регионалната политика на ЕС в определен времеви период, като е определена степента на влияние на всеки едни от нейните елементи върху политиките, управленските практики и институционалните системи на държавите членки на ЕС.
12. (Публикации № 1, 4, 6, 8, 11) Защитена е тезата, че качество на оценката на регионалната политика не зависи от избора на конкретен метод, а от полезността на предоставената информация за повишаване на качеството на провежданата политика.
13. (Публикации № 1, 15) Анализирани са основните характеристики на отделните типове регионални институции.
14. (Публикации № 1, 15) Доказано е твърдението на авторката, че развитието на регионалните институции зависи не толкова от тяхната форма, колкото от изменението във функциите им.
15. (Публикации № 1, 5, 7) Чрез прилагането на метода сравнителен анализ е определена степента на влияние на процеса по европеизация и трансфера на управленски практики върху възприетите модели на регионално управление и конкретното съдържание на регионалните политики в държавите от Централна и Източна Европа.
16. (Публикации № 1, 2, 3, 7, 8, 12, 14) Оценени са резултатите от проведените институционални реформи у нас, както и потенциала за развитие на отделните типове регионални институции. Предложени са мерки за оптимизиране на функционирането на съществуващите регионални институции.
17. (Публикации № 1, 2, 14) Анализирани са етапите в развитието на областните управи в България и причините за ограничената институционална реформа на регионално ниво у нас.

III. Цитирания.

В България няма изискване, когато някой те цитира да ти съобщи за това, като те информира точно къде и колко пъти. Това е сериозен и засега непреодолим недостатък на родната ни академична система, който прави неточна всяка оценка за направените цитирания на научни публикации.

За нуждите на конкурса претендентката е предоставила справка с цитиранията на 27 нейни трудове, от които 3 цитирания от чуждестранни автори. 13 от цитиранията са направени в монографии и колективни томове с научно рецензиране. 11 позовавания на

авторката са направени в неререферирани списания с научно рецензиране. Три цитирания са отбелязани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни.

24 цитирания на трудове на д-р Калфова са направени в научно рецензирани издания, което ги определя като авторитетни.

Имайки предвид нивото на изданията в които са цитирани трудове на претендентката и цитираното съдържание, ги определям като напълно достатъчни за потребностите на конкурса.

IV. Справката за изпълнението на минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ за научна област 3. Социални, стопански и правни науки показва :

По показател №1 Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" – съответствие с националните изисквания

По показател №2 Хабилизационен труд – монография – съответствие с националните изисквания

По група от показатели Г (публикувани статии и студии) – надхвърляне на националните изисквания с 5 единици

По група показатели Д (цитирания) – надхвърля националните изисквания с 5 единици.

V. Оценка на резултатите от участие в изследователски и творчески проекти, и приложение на получените резултати в практиката.

Д-р Калфова е взела участие в 33 изследователски проекта като 29 от тях са с научно-приложен характер. Ръководила е 4 проекта; била е ключов експерт и експерт на 25; член на междуведомствена експертна група в 1 проект; преподавател и координатор в 1 проект; експерт и координатор в 1 проект. Пет от проектите пряко засягат темата на конкурса, а 11 са свързани с важни аспекти на темата.

Прегледът на проектната дейност на кандидатката показва, че д-р Калфова има много активна проектна дейност, и за принос в научните изследвания е наградена през 2009 г. от ръководството на СУ "Климент Охридски".

Много добър атестат за кандидатката е членството и в три авторитетни професионални организации.

VI. Учебна и преподавателска дейност.

От приложената официална справка за учебно-преподавателската дейност на д-р Калфова се вижда, че през последните четири учебни години тя е имала значителна наднормена натовареност.

Липсва справка за мнения от студентски анкети или други форми за оценка на качеството на нейното преподаване.

VII. Лични впечатления от кандидата.

Познавам претендентката от 2009 г. като партньор от страна на Софийския университет „Св. Кл. Охридски“ в съвместния консорциум за обучение на служителите от държавната администрация.

В личен план я определям като изключително отзивчив колега, старателен и точен човек, с модерни възгледи и актуална информираност, със собствено мнение, което изразява безрезервно.

Декларирам, че нямам с кандидатката съвместни научни трудове и публикации.

VIII. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата.

В публикациите си д-р Калфова е повдигнала множество важни въпроси за теорията и практиката на научното направление, в което работи. Същевременно, именно поради

техния голям брой е подценила окончателната обоснованост на макар и малка част от тях. Това ми дава основание да направя следните забележки и препоръки:

- Не е много ясно кое от определенията за регион използва авторката – географското, икономическото или кое друго?
- Необходимо е да се подчертае, че определението на ЕС за регион е съобразено с процесите на общността и не се покрива с научното определение за региона като самостоятелна териториална единица в таксономичното деление на страната.
- Един от ключовите въпроси, на който претендентката би могла да обърне повече внимание е „Защо Европа на регионите?“. Това е ключов въпрос от отговорът на който зависи цялата система на регионално управление в ЕС, тъй като целите на Съюза са явни и неявни и предполагагането и обосноваването им, както и определянето на политическите и икономическите фактори би бил необходим и интересен аспект от подобно изследване.
- Ключовото за т. 4 на четвърта глава определение за европеизация на Radaelli, С. М. на стр. 203 дава възможност на д-р Калфова да го допълни съществено, добавяйки „европейските ценности и нагласи“, но възможността за съжаление е пропусната...Самият термин „европеизация“ е много дискуссионен в прилагането му към европейски държави и това също е възможност авторката да предложи подходящ заместващ термин със смисъл идентичен с употребявания.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Вследствие на направения критичен анализ на представените трудове по конкурса, определям съвкупността от научни и научно-приложни приноси като: Надграждащи и развиващи съществуващите знания по заявената тема.

Този извод, заедно с качествената и отговорно упражняваната преподавателска, експертна и административна дейност на кандидатката ми дават категоричното основание да предложа убедено на уважаемите членова на научното жури, да бъде присъдена на гл. ас. д-р Елена Калфова академичната длъжност "доцент".

гр. София

Член на научното жури:

21.03.2020 г

(проф. д-р Людмил Георгиев)